

Foredrag fredag 15. oktober

Aktualitetsforedrag

Tannhelse og kronisk obstruktiv lungesykdom (KOLS)

I senere år er det kommet flere studier som tyder på en sammenheng mellom KOLS og dårlig tannhelse. Vi har vist en klar sammenheng mellom alvorlig KOLS og periodontitt. Selv om årsakssammenhengen så langt ikke er klarlagt, vil økt fokus på tannhelse hos KOLS-pasienter gi dem en bedret livskvalitet og en sannsynlig helsegevinst.

Inga Leuckfeld
Stipendiat, UiO

Fredag kl. 0900–0915

Taste disorders and their implications in Dentistry

Taste perception serves as a primary gatekeeper controlling voluntary ingestion of substances by humans. The sense of taste provides us with valuable information about the quality and nutritional value of food. Major diseases challenging the human population today, like dental caries, diabetes type II, salt-dependent hypertension and obesity are all diet related. As the role of diet has gained importance in human health, it has become increasingly significant to understand the peripheral as well as central processing of taste.

Even though taste disorders like, metallic taste in the mouth, distortion of taste, loss of taste perception etc. are very common complaints in the general population, the patients are still not getting appropriate help for their complaints. Reason behind this, stems partly in the fact, that management of taste disorders requires a multidisciplinary mindset on the part of the health care personnel to be able to evaluate and manage these disorders. Dentists, in addition to neurologists, endocrinologists and otorhinolaryngologists play an important role in the management of taste disorders.

Preet Bano Singh
Stipendiat, UiO

Fredag kl. 0915–0945

Juvenil Idiopatisk Artritt i kjeveleddet i et langtidsperspektiv

JIA eller barneleddgikt rammer minst 14/100 000 barn per år i Norge. Kjeveleddet er hyppig involvert og dette kan lede til vekstforstyrrelser i ansiktet og nedsatt kjevefunksjon. Innlegget omhandler en langtids-studie hvor vi har fulgt JIA-pasienter over hele landet fra barn til voksen alder for å finne ut hvor mange som rammes av kjeveleddsartritt samt artrittens forløp og konsekvenser over 27 år.

Linda Arvidsson
Stipendiat, UiO

Fredag kl. 0945–1000

Livskvalitet og kosthald hos eldre tannlause

Tap av alle tenner og erstatning med heilprotese kan påvirke livskvalitet og kosthald. Ei studie gjennomført ved Universitetet i Bergen har sett på om behandling av den tannlause underkjeven med implantatretinert dekkprotese gjev seg utslag i endra livskvalitet og kosthald. To grupper eldre tannlause vart behandla med enten vanleg foring eller implantatretinert dekkprotese, og foreløpig resultat, etter to års oppfølging, vert presentert i foredraget.

Harald Gjengedal

Stipendiat, spesialist i oral protetikk, UiB

Fredag kl 1000–1030

Odontofobi og intraoral injeksjonsfobi: Tannhelse og livskvalitet

Odontofobi og intraoral injeksjonsfobi er angstlidelser hvor pasientene får sterk angst knyttet til prosedyrer utført hos tannlegen. Presentasjonen vil gi en beskrivelse av tannhelsen til disse pasientgruppene og gi en vurdering om pasientenes tannhelse har betydning for utfallet av kortvarig angstbehandling.

Hvordan påvirker fobi for å få sprøyte i munnen pasientenes livskvalitet – og vil livskvaliteten endres etter kortvarig angstbehandling uten at tannbehandling utføres?

Maren Lillehaug Agdal

Stipendiat, UiB

Fredag kl 1030–1045

Influence of mould materials on the degree of conversion of an experimental Composite resin-based material

Introduction: For testing Composite resin materials (CRM) in vitro, moulds of different materials have been used, despite the fact that influence of the mould material used on the degree of conversion of CRM are poorly investigated.

Objective: The aim of this project was to analyze the influence of different mould materials on the degree of conversion (DC) in composite resin-based materials.

Materials and methods: Three different moulds materials were used, polyethylene (PE), polytetrafluorethylene (PTFE) and stainless steel (SS). The degree of conversion was analyzed by FT-Raman spectroscopy at surface of the composite samples and statistical analysis of the difference between the mould materials was performed.

Results: PTFE showed a significant higher overall DC ($p < 0.05$). Stainless steel and polyethylene showed equal values of DC.

Conclusion: Polytetrafluorethylene seems to be suitable mould material for making CRM samples in vitro. The structure of the material as well as use of a lubricant may have influenced on the degree of conversion.

Roberto Belloti

Stipendiat, UiT

Fredag kl. 1045–1105

Målgruppe

Tannleger

The history, state-of-the art, and future demands of composites

Resin composite restorations developed significantly over the decades: From early macro-filled paste/paste materials to highly sophisticated, visible light curing aesthetic materials, who can be used in anterior as well as in posterior teeth.

Over years and over generations of materials, main concern was shrinkage and shrinkage stress: It was clear that a significant reduction in shrinkage stress can only be achieved by means of new chemical origins of the matrix. The Silorane technology was in the main focus of interest here. With those ring-opening monomers, shrinkage stress was able to become reduced significantly for the first time. Unfortunately, when research focused mainly on reduction in shrinkage stress or on improvement in aesthetic appearance, the physical properties of resin composites were removed from the focus of interest. None of the new resin composites with reduced shrinkage or shrinkage stress demonstrated significantly improved physical properties compared to their direct predecessors from the same manufacturer. But with today's extended indications for resin composites as cusp replacements, the improvement of physical properties should be taken into consideration, too. Therefore: further research in resin composites should focus on continuously reducing shrinkage stress, improvement of their long term physical properties, maintaining their aesthetic appearance once given right after finishing and polishing as well as on improvements in handling properties – because only that material will be successful in the hands of a dentist, which one gets along very well.

Claus-Peter Ernst
Professor, dr, Universitetet i Mainz, Tyskland

Målgruppe
Tannleger

Fredag kl. 0900–1030

Plastikkirurgi – ett pussel att lägga

Översikt om rekonstruktiv plastikkirurgi täckande trauma, missbildningar, cancerkirurgi och rekonstruktioner efter detta. En inblick i den kosmetiska plastikkirurgin och olika områden där.

Magnus Becker
Docent, overtannlege, Malmö

Målgruppe
Tannleger og øvrige helsepersonell som tåler operasjonsbilder

Fredag kl. 0900–1030

For mer informasjon – se vår hjemmeside www.dentalstoep-import.no

Vi leverer alt innen tannteknikk
Dentalstøp Import as
KVALITET TIL LAVPRIS
Vår ekspertise din trygghet

Kan kjeveortopedi erstatte eller supplere protetisk behandling hos voksne?

Mange voksne pasienter ønsker å forbedre utseende og tannsett på grunn av tidligere ubehandlede tannstillingsfeil, tap av tenner, støttevev eller tannsubstans gjennom årenes løp. Protetiske løsninger har tradisjonelt vært førstevalget ved behandling hos voksne og økende bruk av implantatprotetikk har ytterligere utvidet behandlingsmulighetene.

Men bør en del av den protetiske behandlingen som utføres på voksne i dag erstattes eller suppleres med kjeveortopedisk behandling? Spørsmålet vil bli diskutert og illustrert med pasienteksempler.

Marit Midtbø
Førsteamanuensis, spesialist i kjeveortopedi, UiB

Målgruppe
Tannleger

Fredag kl. 0900–1000

Hypnose ved tannlegeskrek – anvendelse og erfaringer i Danmark

Hypnoseutdannelsen, som tilbys gjennom Dansk selskab for klinisk hypnose, vil bli omtalt. Foredragsholder har, etter endt utdanning i 2007, mottatt henvisninger av pasienter med tannlegeskrek både i privat praksis og dansk «børne/unge-tandpleje». Erfaringer, årsaker og behandlingsmetoder vil bli kort omtalt. Hypnose anvendes som supplement til andre behandlingsformer og er også en «genvej» til god klinisk kommunikasjon med pasienten.

Foredragsholderen er utdannet i Norge og har arbeidet i Danmark siden 1979.

Ulf Broch
Tannlege, Aalborg, Danmark

Målgruppe
Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 0900–1000

Fra smerte til smil

Den offentlige tannhelsetjenesten i Oslo 1910–2010

Oslo offentlige tannhelsetjeneste er landets eldste skoletannpleie. Den første klinikken ble åpnet på Ankertorget i 1910 og etaten har i perioder vært ledende i verden når det gjelder et organisert offentlig tilbud til barn, unge og andre utsatte grupper. Gjennom de 100 årene har etaten hatt mange profilerte og sterke ledere. Foredraget tar for seg viktige utviklingstrekk – fra den spede begynnelse til dagen i dag.

Svein Jacobsen
Tannlege, Drammen

Målgruppe
Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 1000–1045

Helkeramiske kroner – hvordan unngå frakturer?

Frakturer er den hyppigste årsaken til at helkeramiske konstruksjoner mislykkes. Hvorfor de knekker og hvordan vi kan unngå dette er et tema av stor helsemessig og økonomisk betydning. Foredraget tar sikte på å belyse hvilke momenter som har innvirkning på helkeramiske kroners levetid og hva vi kan gjøre for å hindre brudd.

Marit Øilo
Førsteamanuensis, UiB

Målgruppe
Tannleger

Fredag kl. 1000–1100

NTFs informasjonsmøte 2010

Norsk pasientskadeerstatning og tannlegene: Hvordan går det egentlig?

Prisopplysning i tannhelsetjenesten: Ny forskrift – ny portal

IT i tannhelsetjenesten: Myter og fakta om datasikkerhet, elektronisk kommunikasjon og Norsk Helsenett

Zendiumprisen 2010

Nærmere annonsering kommer i Tidende nr. 10 og i messe katalogen.

Tid
Fredag kl 1030-1200

Fagdag for tannhelsesekretærer – formiddag

Motivera dina parodontitpatienter till resultat!

Vid parodontalbehandlingar är det ofta svårt för patienten att se nyttan av behandlingen. Som tandvårdspersonal tar vi för givet att patienterna ska uppskatta behandlingen, trots att den många gånger leder till försämringar för patienten.

Foredraget syftar till att förstå hur patienterna tänker, hur vi motiverar dem och vad som driver dem till ett lyckat resultat vid parodontalbehandlingar.

Claes Virdeborn
Spesialisttannlege, Lund, Sverige

Fredag kl. 0900–1000

Blekning

Takk vare att tandhelsen har forbaettrats hos vaara pasienter stalleis idag allt hoegre krav pa estetiska korrigeringar av bettet. Blekning av vitala taender ingaar ofta som en del av dessa behandlingar. Raett utfordr ar tandblekning med dagens moderna blekgeler en saeker og val dokumenterad tandsubstansbevarande behandling som i maanga fall kan ersatta mer invasiv protetisk terapi.

Catarina Wallman
Førstelektor, dr. odont., UiT

Fredag kl. 1000–1100

Karies og røntgendiagnostik – hur hänger det ihop i praktiken?

Vaara pasienter ar alla olika og har odontologiska frågeställningar som maaste hanteras individuellt. Anamnesen, den kliniska undersökningen og tidigare röntgenbilder ar den bas pa vilken vaar röntgenundersökning og dess omfattning vilar. Daerefter sammanställer vi alla fynd foer att kunna ställa raett diagnos, goera en optimal terapiplan og ett individuellt recall-program. I tillegg till god teknisk kvalitet pa röntgenundersökningen og noggrann bildanalys ar strålhygien og stråldoser viktiga faktorer att ta haensyn till. Vi kommer att fokusera pa kariologiska og röntgenologiska aspekter i vaar presentation.

Catarina Wallman
Førstelektor, dr. odont, UiT

Sisko Huuonen
Førsteamanuensis, dr. odont, spesialist i kjeve- og ansiktsradiologi, UiT

Fredag kl. 1100–1200

Nytt fra NIOM

Hva er nytt pa NIOM?

NIOM er omdannet til nordisk samarbeidsorgan. Eierskapet er overdratt fra Nordisk ministerråd til UniRand as og Helse- og omsorgsdepartementet i Norge gjennom stiftelsen av et aksjeselskap, Nordisk Institut for Odontologiske Materialer AS (NIOM as). Har dette noen betydning for tannleger og andre brukere av NIOM?

Jan Olsson
Direktør, NIOM

Utgjør vaare kompositter en helseisisiko?

Polymerbaserte tannfyllingsmaterialer kan inneholde forbindelser som kan vaere potensielt helseskadelige. Men hva lekker egentlig ut og hvor mye? Hvilke biologiske effekter kan dette ha? Tre forskere belyser toksikologiske aspekter ved bruken av moderne tannfyllingsmaterialer.

Hilde M. Kopperud

Jan Tore Samuelsen

Jon E. Dahl

Hilde M. Kopperud
Seniorforsker, NIOM

Jan Tore Samuelsen
Forsker, NIOM

Jon E. Dahl
Laboratoriesjef, NIOM

Dentale legeringer – import og korrosjon

Får tannlegene det de ber om, og hva skal de velge? NIOM har utført markedskontroller av importert tannteknikk basert på elementanalyser av legeringene i de leverte arbeidene. Resultatene viser at det ikke alltid er samsvar mellom deklarerert og analysert sammensetning. Korrosjonsforsøk med dentale legeringer viser store forskjeller på utlekking av elementer fra ulike produkter.

Morten Syverud
Senioringeniør, NIOM

Jon E. Dahl
Laboratoriesjef, NIOM

Nytt regelverk – her kommer hjelpen!

Et nytt EU-direktiv om kunstig optisk stråling på arbeidsplassen ble innført i april. Arbeidsgiver må nå vurdere risikoen for stråling fra herdelamper og laser og sørge for nødvendige tiltak som reduserer eksponeringen. Foredraget vil ta opp hovedpunktene i direktivet, informere om de risikovurderingene som er foretatt av NIOM og komme med anbefalinger om beskyttelsestiltak.

Ellen Bruzell
Seniorforsker, NIOM

Målgruppe
Tannleger

Fredag 1330–1530

Caries prevention, the future and today

The genomic era has revolutionized biomedical research with an important spin off to dental science. New tools and methodologies have become available to better understand and monitor the processes in the oral cavity. Innovative research has advanced our understanding of the pathogenesis of caries and the etiological factors in the dental plaque biofilm. This lecture will describe dental plaque from this new perspective and indicate how these advances might be used for individual caries risk analysis and to develop new caries preventive agents. Caries prevention is still largely depending on protocols involving fluoride products, but, as will be presented, a rational use may further increase their effectiveness.

JM ('Bob') ten Cate
Professor, dr, Academic Center for Dentistry Amsterdam (ACTA), Nederland

Målgruppe
Tannleger

Fredag kl. 1330–1500

Norsk Helsenet

Veiledning om norsk helsenet

Jørn André Jørgensen
Visepresident, NTFs hovedstyre

Nyheter fra Helsedirektoratet og HELFO

Helsedirektoratet vil orientere om elektroniske oppgjør, videre utvikling av regelverket samt andre pågående prosjekter på tannhelseområdet.

Helseøkonomiforvaltningen (HELFO) vil informere om sine erfaringer med regelverket.

Per Lüdemann
Overannlege, Helsedirektoratet

Kirsti Trømborg
Seniorrådgiver, HELFO

Målgruppe
Hele tannhelseteamet

Fredag kl. 1330–1530

Väsentligheter i modern protetik

Överordnade aspekter på diagnos, behov, indikationer, tekniske løsninger på individuell og samfunnsnivå kommer att belyses og diskuteres utifrån vetenskap, internasjonelle ulikheter og subkulturelle skillnader inom samhället.

Man kan behöva tänka över frågor som:

- Hur mycket tänder behövs för den enskilde patienten?
- Patientens önskemål contra odontologiska normer
- Val og prioriteteringar mellom fördelar og risker
- Estetika behov är svåra att diagnosticera
- Konflikten mellom den enskilde patienten og samhället vid «third party payment»
- Kan tandläkaren med godt samvete göra lågnivåbehandlingar?
- Informationsplikt

Bengt Öwall
Professor, Bjärred, Sverige

Målgruppe
Tannleger, tannpleiere

Fredag kl. 1330–1530

The Systemic Oral Health Link,- the State of the Evidence

The association between oral infections og general health has been discussed both in the dental og medical literature. It is important that oral health care professionals have a good knowledge of how to address this particular issue with their patients, who usually rely on non-scientific reports for most of their health information. This presentation will review where we are og where we may want to go to provide our patients with the best possible health care outcome.

Michael Glick
Professor, School of Dental Medicine University at Buffalo, USA

Målgruppe
Tannleger, tannpleiere

Fredag kl. 1330–1500

Fagdag for tannhelsesekretærer – ettermiddag

Nya infeksjoner – ett hot för tandvården?

Föredraget avser att ge översiktliga kunskaper om mikroorganismerna i vår närmiljö och globalt för att nå en djupare insikt om betydelsen av individens handlande i ett större perspektiv. Tandvården har kontakt med en stor del av befolkningen varför goda kunskaper och rutiner inom smittskydd och hygien kommer att betyda allt mer för våra patienter i framtiden. Nya infektioner identifieras ständigt och det krävs att även tandvården bygger upp en beredskap för att hantera dessa nya utmaningar i framtiden.

Peter Lundholm
Tannlege, Stockholm

Fredag kl. 1330–1500

Samarbeid, teamarbeid og teamutvikling

«På gofot med seg selv» – som utgangspunkt for teamarbeid og arbeidsglede !

Et inspirasjons- og motivasjonsforedrag om hvordan vi skaper et arbeidsmiljø preget av trygghet, motivasjon og effektiv teamfunksjonering !

Trond Haukedal
Psykolog, Bergen

Fredag kl. 1500–1600

Endre rutiner? – men det fungerer jo i dag

Datasikkerhet i tannlegepraksis – for tannhelsesekretærer

Datatilsynet har holdt ettersyn i noen tannlegepraksiser, og det viser seg at mange av dagens elektroniske løsninger og rutiner for bruk er i strid med lovgivningen.

Tannlegeforeningen er med på et utviklingsarbeid som skal sikre at bruken av elektroniske journalsystemer og rutiner rundt dette foregår i henhold til forskriftene. Men hva sier egentlig forskriftene?

I dette foredraget vil NTFs visepresident peke på og problematisere noen utfordringer i dagliglivet på klinikken når man skal oppfylle myndighetenes krav til informasjonssikkerhet. Vi kommer også inn på hva tannhelsepersonell må sette seg inn i, og hvem som har ansvaret.

Jørn André Jørgensen
Visepresident, NTFs hovedstyre

Fredag kl. 1600–1700

Orala infeksjoner och antibiotika val

Vi använder alltmer antibiotika inom tandvården. Detta är i en tid då man på högsta regerings- och EU nivå arbetar för att minska antibiotika-användningen inom alla områden. I Sverige är 8 % av all antibiotikaförskrivning på recept gjord av tandläkare. Av penicillin V är det 23 %, metronidazole 18 % och amoxicillin 13 %. En ökad förskrivning av klindamycin är särskilt anmärkningsvärd och förklaras av en icke motiverad glidning i förskrivningsmönstret. Samtidigt visar andra studier att kunskapen om när man skall/kan använda antibiotika i terapi och profylax är bristfällig och att onödigt och felaktigt förskrivning är mycket vanlig.

Föreliggande föredrag kommer att ta upp infektionsbegreppet och vilka orala infektioner som är behandlingsbara med antibiotika och skillnader i akut och kronisk infektion för effekten av antibiotika. För och nackdelar med lokal

antibiotika eller systemisk antibiotika kommer att belysas. Vidare kommer indikationer för antibiotika gås igenom och speciellt i relation till slemhinne infektioner, parodontit/peri-implantit, rotkanalsinfektioner, samt andra djupa infektioner. Slutligen kommer vi gå igenom rekommendationer för antibiotika profylax samt de tillstånd och situationer där det anses vara onödigt.

Gunnar Dahlén
Professor, Göteborgs Universitet

Målgruppe
Tannleger

Fredag kl. 1500–1700

Introduksjon til implantatbehandling

Kort presentasjon av foredraget:

- Historikk
- Diagnostikk
- Planlegging
- Behandlingsgang
- Oppfølging ved implantatbehandling

Hva betraktes som enkel og hva betraktes som komplisert behandling.
Det vil bli presentert en del kasus, både enkle og mer kompliserte tilfeller.

Bjørn K. Brevik
Tannlege, lege, spesialist i kjevekirurgi, Trondheim

Eva Børstad
Tannlege, spesialist i oral protetikk, Trondheim

Målgruppe
Allmenntannleger og tannpleiere uten erfaring med implantatbehandling

Fredag kl. 1500–1700

Endo, perio eller implantat

Faglige og etiske valg.

Foredraget tar sikte på å belyse vanskelige valg vi står over for i daglig praksis. Vi gjør ofte heroiske forsøk på å bevare tenner, enten med omfattende endodonti eller langvarig periobehandling.

- Hvilke vurderinger legges til grunn for våre valg
- Betyr det noe for pasienten å bevare egne tenner?
- Er implantat et godt alternativ?
- Når skal vi ekstrahere og hvordan bør der gjøres?
- Hva er prognosen på vår behandling?

Dag Ørstavik

Ulf Stuge

Anne Merete Aass

Dag Ørstavik
Professor, UiO

Ulf Stuge
Tannlege, spesialist i oralkirurgi og oral medisin, Oslo

Anne Merete Aass
Førsteamanuensis, UiO

Moderator:
Nina Wiencke Gerner
Tannlege, spesialist i endodonti, Oslo

Målgruppe
Tannleger

Fredag kl. 1530–1700

Apikal kirurgi

Foredraget vil omhandle:

- Utredning og diagnostikk av periapikale lidelser
- Aktuelle diagnoser
- Valg av behandling
- Ulike metoder i kirurgisk behandling
- Bruk av antibiotika
- Postoperative komplikasjoner
- Oppfølging
- Prognose

Trond I. Berge
Professor, UiB

Målgruppe
Tannleger, tannpleiere

Fredag kl. 1530–1630

Kunnskapsbasert praksis – en link mellom forskning og praksis

Tannlegefaget er komplekst, blant annet fordi det krever stor fleksibilitet i forhold til bruk av ulik kunnskap i ulike situasjoner. Kunnskapsbasert praksis innebærer at fagutøvere bevisst bruker ulike kunnskapskilder i praksis. Kunnskapsbasert praksis innebærer også å holde seg oppdatert og bruke oppsummert forskningsbasert kunnskap når dette foreligger. Internasjonale studier viser at mange pasienter ikke får behandling i henhold til vitenskapelig dokumentasjon. Mye behandling er unødvendig, og kan til og med være skadelig. Det tar ofte flere år fra det foreligger forskning til denne når praksis. Kunnskapsbasert praksis handler om å *bruke* eksisterende forskningsbasert kunnskap i egen praksis. Praksis som ikke er oppdatert kan få konsekvenser, både for pasientens helse og samfunnets økonomi.

Monica W. Nortvedt
Senterleder, professor, UiB

Målgruppe
Tannleger, tannpleiere

Fredag kl. 1530–1630

Produktpresentasjoner

Møt bransjens mest komplette og revolusjonerende CAD/CAM-system

Få med deg CEREC Biogeneric som gjør databasebasert design til historie.
Vær blant de første som får høre om CEREC Connect

Fredag kl. 1100–1200

Foredraget er sponset av Jacobsen Dental AS og er åpent for alle.

Har du fluxa idag?

Fluorskylling viktig del av kariesprofylakse

- Den moderne livsstil
- Fluorens rolle i kariessykdommen
- Evidens bak fluorskyll
- Praktisk tilnærming av eksisterende evidens

Ulla Moberg Sköld

DDS PhD senior consultant in preventive dentistry Dept of Oral Health, Göteborg

Klorhexidin + Fluor = OK?

Behovet for å benytte klorhexidin og fluor samtidig oppstår ofte, men anses tvilsomt da en generell oppfatning er at klorhexidin og fluor nøytraliserer effekten av hverandre. I en nylig gjennomført studie ble det dokumentert at skyll med både klorhexidin og fluor ikke reduserer effekten av hverandre.

Per Ramberg

Lektor, Göteborgs Universitet

Fredag kl. 1400–1500

Foredraget er sponset av Actavis og er åpent for alle.

IPS e.max – helkeramisk system med utvidete muligheter

Martin Kleven

Laboratoriesjef, TANNLAB

Fredag 1500–1530

Hvorfor velger TANNLAB å kvalitetssikre importerte arbeider?

Morten Waarli

Administrerende direktør, TANNLAB

Marianne Heian

Tanntekniker, TANNLAB

Fredag kl. 1530–1600

Foredragene er sponset av TANNLAB og er åpent for alle.

